

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції

**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА
В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету
біоресурсів і природокористування України*

*Секція 3. Роль тваринництва, ветеринарної медицини та харчових технологій
в умовах війни та вирішенні завдань плану відродження України*

*25 травня 2023 року
Київ, Україна*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
**ПРОДОВОЛЬЧА ТА ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА В
УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ:
ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ ТА СВІТУ**

*присвяченої 125-річчю Національного університету біоресурсів і
природокористування України*

**Секція 3. Роль тваринництва, ветеринарної медицини
та харчових технологій в умовах війни та вирішенні завдань плану
відродження України**

**25 травня 2023 року
Київ, Україна**

**СЕКЦІЯ 3. РОЛЬ ТВАРИННИЦТВА, ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
ТА ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ВИРІШЕННІ
ЗАВДАНЬ ПЛАНУ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ**

ЗМІСТ

ВЕТЕРИНАРНА МЕДИЦИНА

1. Андрощук О.О., Баньков В.М., Радзиховський М.Л. ЕПІЗООТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПАРВОВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ У СОБАК29
2. Безпалько О.О., Ушкалов В.О., Виговська Л.М., Мельник В.В., Данчук В.В. ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВІДБОРУ ПЕРСПЕКТИВНИХ ШТАМІВ ПРОБІОТИКІВ32
3. Бойчук Б.І., Грищук І.А., Карповський В.І. ВПЛИВ ТОНУСУ АВТОНОМНОЇ НЕРВОВОЇ РЕГУЛЯЦІЇ НА ВМІСТ НЕНАСИЧЕНИХ ЖИРНИХ КИСЛОТ У КІЗ.....33
4. Бондаренко Ю.А., Кротенко В.В. ВПЛИВ ЗОВНІШНІХ ЧИННИКІВ НА УТВОРЕННЯ ГОРМОНІВ..... 35
5. Бородиня В.І., Матвійчук А.О. ВНЕСОК К.І. ТУРКЕВИЧА У СТАНОВЛЕННЯ КВЗІ, КВІ ТА СТВОРЕННЯ І РОЗВИТОК КАФЕДРИ АКУШЕРСТВА.....38
6. Вадзюк С.Н., Гук В.О. ФУНКЦІОНУВАННЯ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ В ОСІБ ІЗ РІЗНОЮ ТЕПЛОЧУТЛИВІСТЮ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОГО ПОТЕПЛІННЯ.....42
7. Велинська А.О., Мідик С.В., Хижняк С.В. ЖИРНОКИСЛОТНИЙ СКЛАД ЗАГАЛЬНИХ ЛІПІДІВ ТКАНИН ЩУРІВ ЗА ВПЛИВУ ФУНГІЦИДІВ – ПОХІДНИХ ТРИАЗОЛУ.....45
8. Виговська Л.М., Іщенко Л.М., Мазур В.М., Ушкалов В.О., Іщенко В.Д., Вішован Ю.Ю. МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ МІНІМАЛЬНОЇ ІНГІБУЮЧОЇ

32.Плисюк В.М., Палюх Т.А. ДІАГНОСТИКА КАРДІОМІОПАТІЙ У КОТІВ.	115
33.Потоцький А.К., Грищенко В.А., Томчук В.А. ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ТОКСИЧНОЇ ДІЇ РІЗНИХ ГРУП СИНТЕТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ НА МЕТАБОЛІЧНУ АКТИВНІСТЬ ПЕЧІНКИ.....	118
34.Радзиховський М.Л., Сокульський І.М., Сачук Р.М. ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В ЛЕГЕНЯХ СОБАК ЗА КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ.....	121
35.Радзиховський М.Л., Дишкант О.В., Толокевич О.М. ПАТОМОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В СЕРЦІ СОБАК ЗА КОРОНАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ.....	123
36.Розумнюк А.В. ЗАКОНОДАВЧІ АСПЕКТИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ФАРМАКОЛОГІЧНОГО НАГЛЯДУ ЗА ВЕТЕРИНАРНИМИ ЛІКАРСЬКИМИ ЗАСОБАМИ.....	125
37.Стегней Ж.Г. МОРФОЛОГІЯ ТКАНИНИХ КОМПОНЕНТІВ І КРОВОНОСНИХ СУДИН ГРУДНИНИ ТЕЛЯТ.....	128
38.Стегней М.М. ВИТОКИ ФОРМУВАННЯ ВЕТЕРИНАРНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ.....	130
39.Тарасюк Я.Р., Литвиненко К.О., Козловська Г.В. ТРИВАЛІСТЬ ВИЖИВАННЯ КИШКОВОЇ ПАЛИЧКИ У ПИТНІЙ ВОДІ.....	133
40.Тігаренко О.В. ПРОФІЛАКТИКА ЛЕПТОСПРОЗУ ПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН У КОНТЕКСТІ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ.....	135
41.Тупицька О.М., Курбатова І.М. СПОСОБИ БІОІНДИКАЦІЇ ЯКОСТІ ВОДИ Й СТАНУ ГІДРОЕКОСИСТЕМ.....	138
42.Усенко С.І. ТОПОГРАФІЯ ТА МАКРОСТРУКТУРА ІМУННИХ УТВОРЕНЬ СЛІПИХ КИШОК КУРЕЙ ВІКОМ 60 ДІБ.....	140
43.Ушкалов В.О. БІОТЕРОРИЗМ. РИЗИКИ СПАЛАХІВ СИБІРКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ КОНТРОЛЮ ЗАХВОРЮВАННЯ В УМОВАХ ВІЙНИ З РФ	143
44.Форкун В.І. ПРОТОКОЛ ВЕДЕННЯ ВАГІТНОСТІ У СУК.....	147

3,2, на 18-ту – $4,4 \pm 0,2$, а на 19-ту добу ешерихії вже не виявлялись.

Таким чином було встановлено, що досліджений штам *E. coli* зберігав за кімнатної температури (20 – 22 °С) життєздатність протягом 18 діб. За подальших досліджень у цьому плані буде охарактеризовано вплив різних факторів та умов на тривалість виживання цього розповсюдженого в природі мікроорганізму.

Перелік посилань

1. ДСанПіН 383/1940 Вода питна. Гігієнічні вимоги до якості води централізованого господарсько-питного водопостачання. *Збірник важливих офіційних документів з санітарних і протиепідемічних питань*. К., 1999. Т.5, Ч.3.
2. Козловська Г.В., Васильєва Т.Б., Мазур Т.В. Ешерихіози тварин: монографія. К: ФОП Ямчинський О.В., 2021. 113 с.
3. Sharma M., Yadav J.S., Gupta V.K. A review of waterborne outbreak investigations and microbial source tracking studies in India. *Environmental Science and Pollution Research*. 2016. № 23(12). P. 11565–11578.

УДК 636.09:616.98:579.834.115

ПРОФІЛАКТИКА ЛЕПТОСПІРОЗУ ПРОДУКТИВНИХ ТВАРИН У КОНТЕКСТІ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ

Тігаренко О.В., кандидат ветеринарних наук, доцент
(elenaviktit@gmail.com)

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

Використання продуктивних тварин для людини має досить велике значення. Актуальними для сучасного тваринництва є проблеми інфекційних хвороб продуктивних тварин, що спричинюють значні економічні збитки власникам [1-2]. Зокрема, актуальною залишається проблема захворювання багатьох видів свійських тварин на лептоспіроз. Проблема цього зоонозу є також актуальною через глобальне поширення і через те, що у людини лептоспіроз має тенденцією до важкого перебігу з високою летальністю [3]. Тому профілактика цієї інфекції є досить важливою, особливо у контексті економічного відродження

України.

Матеріалом досліджень були доступні інформаційні джерела щодо проблеми лептоспірозу. Антропургічні осередки лептоспірозу виникають в населених пунктах і пов'язані з господарською діяльністю людини. В їх утворенні важливу роль відіграють синантропні гризуни, зокрема щури, від яких заражаються продуктивні тварини, зокрема свійські свині, велика рогата худоба й інші [4, 5]. Джерелом збудника хвороби для людини є не лише мишоподібні гризуни, але й свійські тварини [6]. В Україні заходи профілактики лептоспірозу серед продуктивних тварин здійснюють згідно чинної інструкції «Про заходи профілактики та оздоровлення тварин від лептоспірозу». При цьому проводять планові діагностичні дослідження проб сироваток крові на наявність антитіл до збудника у реакції мікроаглютинації (РМА) в умовах уповноважених лабораторій Держпродспоживслужби, планові щеплення та дератизацію [7]. Імунологічні дослідження щодо лептоспірозу серед усіх видів тварин із 17 серологічними групами лептоспір здійснюють у Державному науково-дослідному інституті з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи (ДНДЛДВСЕ) у місті Київ [8].

В Україні на ринку ветеринарних препаратів для профілактики лептоспірозу пропонують декілька вакцин, зокрема, вакцину інактивовану проти бешихи, парвовірозу і лептоспірозу свиней Порциліс® Ері+Парво+Лепто, виробник Інтервет Інтернешнл Б.В., Нідерланди. Препарат забезпечує захист проти захворювань репродуктивної системи, спричинених парвовірусом та лептоспірами серовару Pomona; сприяє зниженню інтенсивності клінічних проявів бешихи та лептоспірозу свиней, спричиненого збудниками сероварів Canicola та Pomona. Забезпечує активну профілактику лептоспірозу свиней, спричиненого збудниками сероварів Canicola, Icterohaemorrhagiae, Copenhageni, Bratislava, Grippotyphosa і Bananal/Liangguang, а також сероварами Tarassovi і Vughia. Вакцинація свиней препаратом Порциліс® Ері+Парво+Лепто знижує виділення лептоспір серовару Canicola у зовнішнє середовище [9]. Крім того, застосовують вироблену в Україні полівалентну вакцину проти лептоспірозу

полівалентну (bovis), яка містить *Leptospira Interogans* серовар Tarassovi, Polonica, Hardjo, Grippytyphosa, Kabura, Icterohaemorrhagiae. Вакцина стимулює синтез антитіл проти відповідних сероварів лептоспір. Напруженість імунітету зберігається на протязі 6-ти місяців після щеплення [10]. Щеплювати потрібно все сприйнятливие до лептоспірозу поголів'я тварин. Вакцинації попереджають прояви захворювання, зокрема аборти та лептоспіроносійство [7]. Основними напрямками щодо профілактики лептоспірозу серед людей є санітарно-просвітницька робота й заходи з винищення гризунів [3].

Таким чином, досить актуальними для сучасного тваринництва, особливо у контексті відродження України є проблеми профілактики інфекційних хвороб продуктивних тварин, зокрема лептоспірозу через його глобальне поширення та економічні збитки. В Україні заходи профілактики лептоспірозу серед продуктивних свійських тварин полягають у здійсненні контролю хвороби шляхом проведення планових діагностичних досліджень сироваток крові в реакції мікроаглютинації (РМА), дератизації для знищення природних резервуарів збудника й щеплення сприйнятливого поголів'я.

Перелік посилань

1. Jiménez-Clavero M. Á. Animal viral diseases and global change: bluetongue and West Nile fever as paradigms. *Front. Gene.* 2012. Vol. 3 (105). Doi: 10.3389/fgene.2012.00105
2. Кассіч В. Ю., Камбур М. Д., Фотін А. І., Ребенко Г. І., Байдевятов Ю. А., Волосянко О. В., Ушкалов В. О., Агамась В. Я., Фотін О. В. Проблеми сучасної епізоотології. *Вісник Сумського національного аграрного університету*. Серія: Ветеринарна медицина. 2014. № 1. С.110–114.
3. Кравчук Ю. А. Оцінка ситуації стосовно лептоспірозу в світлі соцеко системного аналізу. *Інфекційні хвороби*. 2015. № 1. С. 79–86. Doi.org/10.11603/1681-2727.2015.1.3866
4. Schmidt D. R., Winn R. E., Keefe Th. J. Leptospirosis. Epidemiological features of sporadic case. *Arch, Intern. Med.* 1989. Vol. 149 (8). P. 1878–1880.
5. Dalu J. M., Feresu S. B. Domestic rodents as reservoirs of pathogenic

Leptospira on two city of Harare farms: Preliminary results of bacteriological and serological studies. *Belg. J. Zool.* 1997. Vol. 127. P. 105–112.

6. Васильєва Н. А., Кравчук Ю. А. Зміни етіологічного спектру збудників лептоспірозу серед населення на Тернопіллі. *Інфекційні хвороби.* 2016. № 1 (83). С. 31–35. Doi 10.11603/1681-2727.2016.1.5956

7. Інструкція «Про заходи профілактики та оздоровлення тварин від лептоспірозу». <http://zakon3.rada.gov.ua>.

8. Лептоспіроз тварин. <http://vetlabresearch.gov.ua/korysna-informatsiya/>

9. Порциліс® Ері+Парво+Лепто. <https://www.msd-animal-health.com.ua/products/porcilis-eryparvolepto/>

10. Вакцина проти лептоспірозу полівалентна (bovis) <https://vetmarket.ltd/catalog/vaccines/21713>

УДК 502.51:006.83:628.1

СПОСОБИ БІОІНДИКАЦІЇ ЯКОСТІ ВОДИ Й СТАНУ ГІДРОЕКОСИСТЕМ

Туницька О.М., кандидат біологічних наук, доцент (olgatup@ukr.net),
Курбатова І.М., доктор біологічних наук, професор (innakurbatova@ukr.net)
*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
м. Київ*

Екологічний стан природних водойм оцінюють шляхом біоіндикації, яка ґрунтується на дослідженні структури водних екосистем, показників біорізноманіття, функціональних особливостей представників фіто- та зоопланктону, біопродуктивності об'єктів аквакультури [1, 2].

Одним із найбільш доступних способів біоіндикації якості води й стану гідроекосистем є популяційний рівень, який включає контроль за лінійним різноманіттям особин, співвідношенням статей у популяції, за наявністю особин із морфологічними відхиленнями (асиметрія), абсолютною плодючістю риб [1]. Вплив ксенобіотиків різного механізму дії на вищевказані характеристики пов'язують із відхиленнями маси тіла та лінійних промірів риб різних вікових